

בס"ד
פר' בא
גיליון ר"ל
שנה ה'
שבט תשפ"ד

בדרכו אמונה

במשנת מרן רשכבה"ג הדרך אמונה זללה"ה

השבוע בהיכלי הישיבות פתיחת תכנית מדובבי שיח – חיזוק ממרן פאר הדור ומרן פוסק הדור.

לאחמ"כ אחד מראשי התכנית הציג בפני פוסק הדור את פתיחת המחזור הנוסף בתכנית מדובבי שיח וסיפר כי השבוע הולכים להתחיל בהיכלי הישיבות בלימוד בספר ארחות יושר לעי"נ רשכבה"ג מרן שר התורה זצוק"ל, ונמצאים פה נציגים כל אחד משיבה אחרת הפועלים בישיבותיהם למען התכנית. פוסק הדור הביע התפעלותו הרבה מהתכנית ואמר כי **'זה דבר עצום, ובירך שכולם יצליחו להגדיל תורה ולהאדירה'**.

לאחר החיזוק ישבו הנציגים לדיון מעמיק בדרכי הפעולה למען ישום התכנית בהיכלי הישיבות, הנציגים זכו לשעה של קורת רוח להאזין לעובדות הוד נדירים מפעמים מהקודש פנימה בפרסום ראשון, ועל טרחת רבינו זצוק"ל בכתבת ספרו ארחות יושר, כפי שסופר בכלי ראשון עי"י יו"ר ארגון שיח אמונה הרה"ג ר' יעקב ישראל קניבסקי שליט"א נכדו נאמן ביתו של רביה"ק זצוק"ל.

הנכד עמד במשך שעה ארוכה על גודל חרדת רבינו הקדוש זצוק"ל למען כבוד התורה, ועד כמה הדבר היה בנפשו, ועמידת רבינו בעוז ובתעצומות למען כבוד רשכבה"ג רביה"ק אילת השחר זצוק"ל, ועל סילוקו הפתאומי של רביה"ק זצוק"ל, כאשר אף רופא הרחוק מאד מתורה ומצוות רח"ל הודה כי פטירת רבינו אינה מובנת לו בדרכי הטבע של הרפואה, והיא מיתת צדיקים, הנכד אף שיתף מנסיונו וסייע לנציגים בהדרכה בביסוס התכנית בהיכלי הישיבות.

בחרדת קודש התקבל עם פתיחת התכנית בהיכלי הישיבות מכתב חיזוק וברכה מרבינו מרן פאר הדור הגאון רבי ברוך דב פוברסקי שליט"א ר"י פוניבז', וזה לשון קדשו:

בסי"ד ד' שבט תשפ"ד לפ"ק

נתתי שמחה בליבי עת באו לפני ראשי המפעל 'מדובבי שיח' והציגו בפני תכניתם לעידוד וחיזוק לימוד המוסר אצל בני הישיבות הקדושות, לימוד המוסר הוא קב חומטין המחזיק את התורה, הוא חיוב לכל אדם וכמו שפסק במשנה ברורה (סימן א' ס"ק י"ב).

וראיתי לנכון לציין לספר חכמה ומוסר למרן האלטער מקלם זיע"א אחר מאמר ל"ו העתקה מספר אבקת רוכל זה לשונו 'ורק למוד אגרות מוסר של מאמרי חז"ל היא התבלין ורטיה שיוכל האדם לכבוש את יצרו ולנצחו עי"י שלומד אותם, ורק עליהם אמחז"ל "בראתי יצה"ר בראתי תורה תבלין", ומשום שדבר זה גדול באיכותו מאחר שקיום כל תרי"ג תלוי בו,

השבוע ביום רביעי החל בהיכלי הישיבות, מחזור נוסף, בתכנית 'מדובבי שיח' לימוד יומי בספר ארחות יושר, לעי"נ רשכבה"ג רביה"ק מרן שר התורה זצוק"ל, התכנית במסגרת מכון שיח אמונה.

בתחילת השבוע בחרדת קודש וביראת הכבוד באו ועלו נציגי התכנית בהיכלי הישיבות ברחבי הארץ לקבלת חיזוק וברכה מגיסו של רביה"ק מרן זצוק"ל, רבינו מרן פוסק הדור שליט"א שפינה מזמנו העמוס לאחר שעות של הכרעות בהלכות הקשות בדיני נפשות, המגיעים מכל רחבי הארץ והעולם לשמוע דעת התורה ממרן שליט"א, פוסק הדור ביקש לכבד את הנציגים וטרח לקבלם במאור פנים בפתח ביתו וחיכה עד שאחרון הנציגים נכנס, ואז נכנס לחדר קדשו משם יוצאת תורה והוראה לישראל.

בתחילה חיזק את בני הישיבות בדברים בעניני תקופה, בעקבות המלחמה הקשה השוררת בארה"ק, כאשר לדאבון ליבנו אחינו בני ישראל נמצאים בצרה ובשביה, ובסכנה גדולה קיומית מצפון ומדרום, רבינו מרן שליט"א עורר את הנציגים בחשיבות חיזוק בשמירה על כבוד התפילין.

יצויין שרבינו הקדוש זצוק"ל בספרו ארחות יושר פרק תפלה מעורר על הדבר וכותב כי **קלות ראש עם תפילין איסור חמור מאד**, שהרי בטלו מצות עשה דאורייתא של הנחת תפילין כל היום כדי שלא לעבור על איסור זה.

פוסק הדור אמר: מה עושים שבא מחבל באמצע שבת? אומר המשנ"ב תופסים את התפילין ביד, אע"פ שאסור לטלטל תפילין, אבל במקרה כזה מותר, למה כי מולו עומד אויב, מה יעשו עם התפילין, אומר המשנ"ב (שח, כד) כתוב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, הם יהיו כולם בחד, אבל במה דברים אמורים בתפילין אם לא מדברים בהם, אם משתמשים בקדושה בתפילין נופל פחד עליהם, הפני יהושע הלך ברחוב לתפילת ותיקין עם טלית תפילין, והרחוב בברלין שם היה ריק כיון שאריה ברח מגן החיות, הפני יהושע שאל איפה האריה, אמרו לו.

מה עשה הפני יהושע? הזמין משטרה? לא. הוריד את הטלית מהראש, והאריה ברח, למה? כי ראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך, אני מציע לכם התלמידי חכמים מצוינים האלה שנמצאים פה לקבל קבלה, עם תפילין לא מדברים, רק דברי תורה, מה יקרה, שלא יקרה, אבל אם קורה משהו, שמים את התפילין על הראש וכולם בורחים.

ר"י יד בנימין הגר"ט ליברמן שליט"א סיפר במעמד כי ברוך השם זכו בישיבה מהקמתה לאורך השנים להגיע לקודש פנימה להתברך מרבינו, והוסיף כי באמת סדר מוסר ברוך השם נלמד בישיבה בחשק, וכדי להתחבר ולזכות להמשיך את הדרך שבחורים יקבלו דרך ישרה לחיים, ניקח על עצמינו בל"ג את סדר מוסר מוקדש לספר ארחות יושר, ובעזרת ה' נזכה ללכת בדרכי הגדולים בעז"ה, להקים בתים אמיתיים.

במעמד עורר בנו חביבו של רביה"ק מרן זצוק"ל, הגאון רבי יצחק שאול קניבסקי שליט"א מח"ס בר גיבול, בחשיבות הלימוד בספר ארחות יושר לע"נ מרן זצוק"ל, ואמר: פעם עשיתי לו איזה טובה, הוצאתי אותו באיזה ברכה, אז אמר אני יגיד לך חידוש שבלעולם יהא אדם לפי הגאון לא אומרים שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד, כי אולי יוצאים ידי חובה, רק ה' אלוקינו ה' אחד.

מה יכול להחזיר לבן אדם טובה משהו חידוש בדברי תורה, זה כך היה, אז על אחת כמה וכמה שנמצא בעולם אמת, מה אפשר להחזיר לו, אלא שלומדים את תורתו ועושים לעילוי נשמתו, אז אין ספק שיהיה מליץ יושר על כל הבחורים שילמדו, יהיה להם הצלחה ויהיו תלמידי חכמים.

ומשום שסט"א יודע זאת, דרכו מעולם להשתדל ולטרוח בהסתתו לבטל למוד זה, או מיהת להחליש איכותו וחשיבותו אצל בני אדם, וע"כ מרויח שאין להם רטיה וכשל עוזר ונפל עוזר, ח"ו, כ"כ צופה רשע לצדיק וכו', וזאת היא שגרם חורבן בית תפארתנו והגלותנו מארצנו, ובעוה"ר עדין מרקד ביננו עון זה, ע"כ העתקתי מעט מהרבה הנמצא בו מענין הזה. עכ"ל.

ועתה כשמבקשים לחזק לימוד המוסר בספר ארחות יושר למרן שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל שכתב ספרו לצורך הדור וחיזוקו זכות יתירה היא הקביעות בספר הזה, וההתחזקות בלימוד המוסר הרפוי בידינו, וזוכים בחיזוק בזה לסייעתא דשמיא יתירה, ויתברכו המתאמצים בזה להתגדל בתורה לגאון ולתפארת.

...

בני ישיבת "דרכי איש" בישוב יד בנימין זכו ברגש קודש יחד עם ראש הישיבה הגר"ט ליברמן, לעלות לקודש פנימה, לבית רביה"ק מרן זצוק"ל, תל תלפיות משם האיר האור הגדול של רביה"ק מרן זצוק"ל תורה והוראה לכל בית ישראל בכל מקומות מושבותיהם.

לאור קריאת מרן פוסק הדור שליט"א לחיזוק בכבוד התפילין – נביא דברים מרביה"ק בעניני תפילין

התפילין ששמרם בחיבת הקדש, ולא הניחם רק לפרקים, נתנם לו עבור בחור צעיר, באומרו כל חלב לה', שדוקא בגלל יקרותם וחביבותם נותנם בהשאלה לזקוק לכך. [ואמר בהספדו על רבנו זצ"ל שהשפיע הדבר עליו שלבשו כמה חדשים ונעשה מובחר מכל נכדיו].

בס' חשוקי חמד מסכת שקלים (י"ד ב') מביא, הגיע אלי אבא עם ילד יפה תואר שרואים את הטוהר על פניו, כשראיתי אותו הבחנתי על פניו צלקות בצד ימין, אביו הראה לי את הילד, וגם הוציא מתיקו נרתיק של תפילין עם תפילין.

וכך סיפר האב, בני זה נפצע בראשו אנושות מרכב חולף, כשהגיעו לבית החולים הרופאים לא נתנו לו סיכוי לחיות, רצתי מיד אל גדול הדור מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל ובכיתי לפניו שיברך את בני, מרן הגר"ש זצ"ל יעץ לי לקנות תפילין מהודרות ולהניח מראשותיו של הילד. וביאר שכיון שקונים תפילין הרי צריך ראש. וגייסי מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל הביא לזה ראיה מהמדרש אותיות דרבי עקיבא (אות פ) לא בראת ראש אלא לכבוד שמך לתפילין. ע"כ.

בס' מנחת תודה (פ"ח) באחד שלי"ע יש לו מחלה בראש ואמר לו רבינו זצ"ל ללמוד הלכות תפילין של ראש ולהתפלל, ושוב פעם היה אחד שלי"ע יש לו מחלה בראש אמר ג"כ ללמוד הלכות תפילין, ונימק הטעם לא נברא הראש אלא לתפילין, ושוב היה מעשה שבחור נפגע בראשו שואלים במה להתחזק, השיב ללמוד הלכות תפילין, והראה רבינו שמביא בספרו ארחות חיים להרא"ש בשם אותיות דר"ע לא נברא הראש אלא לתפילין.

[מלוקט מתוך הספר תורתך שעשועי]

זמן הנחת תפילין לפני הבר מצוה

כתב רבינו זצ"ל, שמנהגינו להניח לקטן תפילין חדש לפני הבר מצוה, וכן נהג אביו מרן הקה"י אצלו, (ארחות רבינו ח"א תפילין אות פ"ה וכמשי"כ בערוה"ש סי' ל"ז ס"ד). ובמשנ"ב (סי' ל"ז סק"י"ב) כי דנהגו להניח שנים או שלשה חדשים קודם הזמן, וכי הביאוה"ל (שם ד"ה וכן נהגו) דאם רוצה להניח תפילין קודם לזמן זה מצדד הפמ"ג דאפשר לסמוך על קטן בן י"ב הלומד תלמוד ויודע לשמור את עצמו בקדושה שיוכל אז להניח תפילין, אמנם רבינו זצ"ל כתב דלא נהוג כן, דחוששין שלא יתנהג בהם בקדושה (דעת נוטה תפילין ס"י תשכ"ב ובהערות שם).

ואם רוצים ללמדו כיצד יניח תפילין לא יברך אז על הנחת התפילין, (שם), וכשמניח רק להתלמד השיב שיכול להתלמד גם בלילה (שם). ואמר רבינו לומר לילד שעומד לפני בר מצוה לקבל על עצמו שיחזור על הלכות תפילין, (פותח את ידך עמוד תקל"ח).

...

סיפר מרן הגר"י זילברשטיין שליט"א [ונדפס בווי העמודים וחשוקיהם אחר פטירת רבנו בחדש ניסן תשפ"ב], מעשה מופלא שהיה עם רבנו זצ"ל שפעם אחת בא לפניו וסיפר על נכדו הבחור בן חתנו, שאבד לו התפילין, וצריך ליקח מגמ"ח עד שישגי לו תפילין אחרות, והלך רבנו לבית גנזיו והוציא תפילין החביבות ויקרות לו מכל הון, שירש מאביו קדוש ישראל בעל הקהילות יעקב, [שכידוע הניח כל הירושה לאחותו האלמנה ולקח רק הטלית ותפילין שאינם לנשים וכן כסא אביו לקיים מצות וישב דוד על כסא אביו] ואלו

ממשיכים בחיזוק בתורה ובתפילה

לרפואת הגאון הגדול רבי ברוך בן צביה ויסבקר שליט"א ר"י בית מתתיהו. הזקוק לרחמי שמיים מרובים.

ברכת מזל טוב להגאון רבי אברהם מאיר הכהן קפלן שליט"א מרבני המכון. לרגל הולדת נכדתו בת לבנו הרב ישראל אייזיק הכהן

ברכת מזל טוב שלוחה להגאון רבי אריה עמר שליט"א מרבני המכון, לרגל נישואי בנו החתן הבה"ח אלעזר מנחם מן נ"ו

יו"ל ע"י מכון "דרך אמונה" בקול ובכתב - קו דרך אמונה: 0799-211-666 לקבלת הגיליון במייל: a0799211666@gmail.com

הגיליון מובא מידי שבוע במסגרת חוברת אוצר הפרשה, גליונות מרבנותינו זצוק"ל ושליט"א ניתן לקבלו במייל - a169258235@gmail.com